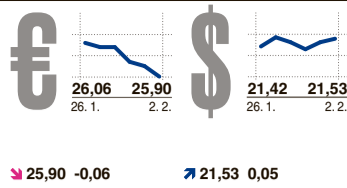

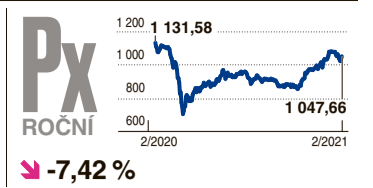
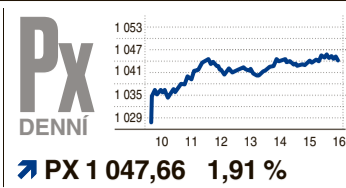
Ekonomika

PALIVA			
	včera	před týd.	
Benzin	28,33	28,27	28,26
Nafta	27,32	27,31	27,32

Pramen: Burzy, CCS, Patria

BURZY			
	index	změna%	
Nikkei 225	28 362,17	0,97	
Hang Seng	29 248,70	1,23	
FTSE 100	6 516,65	0,78	
DAX	13 835,16	1,56	
CAC 40	5 563,11	1,86	
WIG 20	1 954,00	-0,70	

Dotace

Česko získalo z EU o 85,7 miliardy Kč více, než zaplatilo

Česká republika loni získala z rozpočtu Evropské unie o 85,7 miliardy korun více, než do něj odvedla. Jde o druhý nejlepší výsledek od vstupu ČR do EU v roce 2004. Celkově od vstupu do EU v květnu 2004 ČR do konce roku 2020 zaplatila do rozpočtu EU 677 miliard korun a získala z něj 1,57 bilionu Kč. Celková čistá pozice ČR činí 896,4 miliardy Kč. (ČTK)

Bankovníctví

ČSOB účtovala platby dvakrát

Někteří klienti banky ČSOB v pátek zaznamenali, že jim byla provedena duplicitní platba. „Na infolince to vůbec nechtěli řešit a zadržují lidem peníze. Nejvíce mě štvě, že to začali řešit až v pondělí,“ uvádí jedna z poškozených klientek. ČSOB potvrdila, že k duplicitním platbám opravdu došlo. „Ve dnech 27. a 28. ledna došlo k několika případům zaúčtování duplicitních plateb při platbě platební kartou,“ uvedl pro iDNES.cz tiskový mluvčí ČSOB a Poštovní spořitelny Patrik Madle. Na vině podle něj byla technická komplikace. „V průběhu tohoto týdne bude částka automaticky navrátna,“ uzavírá Madle. (kou)

Internetový prodej

Alibaba čistý zisk zdvojnásobil

Čínská internetová společnost Alibaba Group Holding ve třetím čtvrtletí svého finančního roku zvýšila meziročně čistý zisk o 51,8 procenta na 79,4 miliardy jüanů (264,8 miliardy Kč). Profituje z toho, že lidé více nakupují prostřednictvím internetu. Šéf společnosti Jack Ma loni upadl v nemilost úřadů, když ostře kritizoval čínský regulační systém. Poté na více než tři měsíce zmizel. Regulační zahájili antimonopolní vyšetřování firmy. (ČTK)

Letní dovolená

RegioJet vypraví vlaky na Jadran

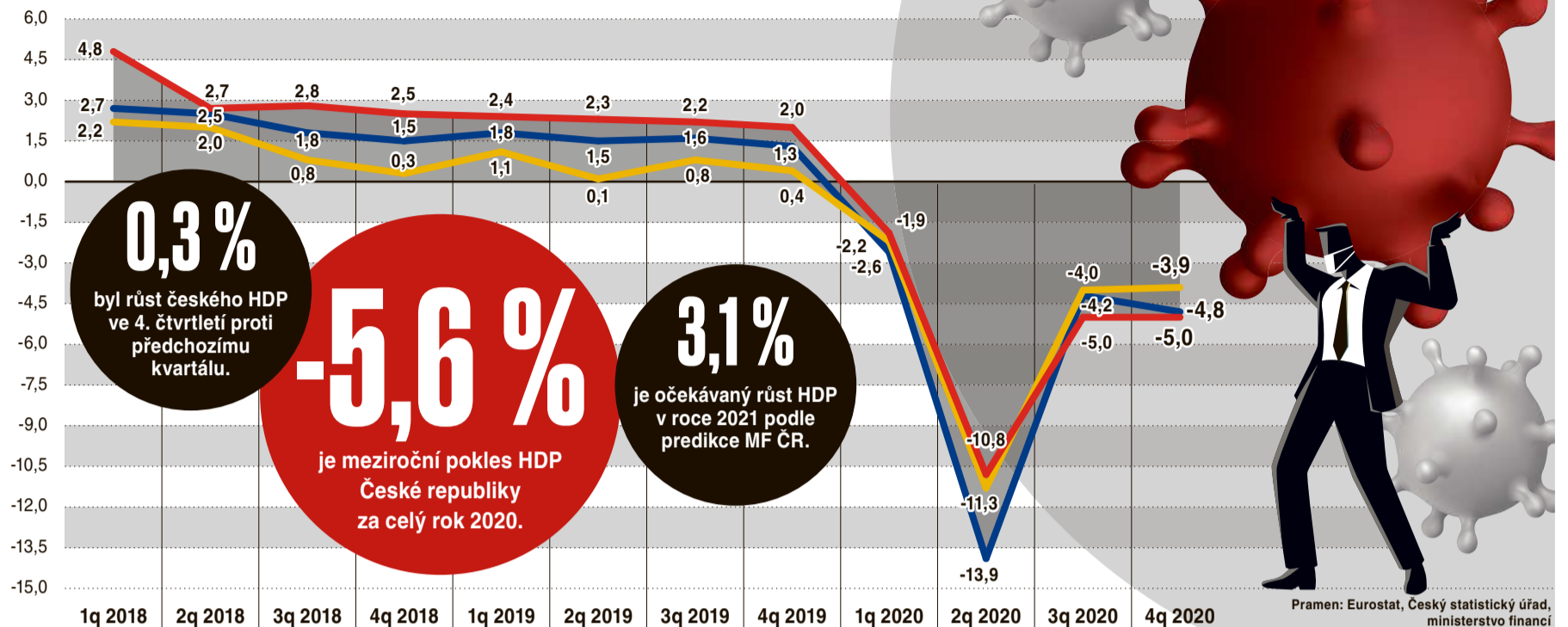

Po loňském úspěchu se společnost RegioJet opět rozhodla provozovat vlakové spojení do Chorvatska. Vlaky pojedou do Rijeki a nově také do Splitu. Návazné autobusy pak napojí celé jadranské pobřeží. První spoj vyrazí z pražského hlavního nádraží 28. května 2021. Vlaky budou mít podobný jízdní řád jako v loňském roce. (ČTK)

Jak se dařilo ekonomice

Vývoj HDP

(meziroční změny v %)

Co může zbrzdit rozjezd české ekonomiky

Oživení ohrožuje nedostatek dílů, dražší doprava, mutace viru či neúspěch očkování.

Martin Petříček
redaktor MF DNES

Je to dobrá i špatná zpráva zároveň. Česká ekonomika loni podle předběžného odhadu propadla o 5,6 procenta. Jde o nejhorší výsledek v historii samostatného státu, nenaplnily se však černé scénáře, které ekonomové kreslili na jaře. Cesta z krize ovšem nebude přímočará, může ji zkomplikovat například zpoždění dodávek do tuzemských továren.

Právě průmysl díky poptávce ze zahraničí při podzimní vlně omezení držel ekonomiku nad vodou. V evropském srovnání se ukazuje, že na konci roku se vedlo lépe právě průmyslovějším zemím, jako je Německo. Restrikce naopak zasáhly ekonomiky s vyšším podílem služeb, tedy Francii či Itálii. A Rakousko zaznamenalo dokonce čtyřprocentní pokles proti třetímu čtvrtletí.

„Na rozdíl od služeb se řada průmyslových odvětví v druhé vlně pandemie těšila růstu poptávky. Zejména výrobci elektroniky, chemický průmysl, částečně i automobilky. Hůř je na tom investičně zamě-

řené strojírenství. Na rozdíl od jara čelil průmysl také daleko menším výpadkům v subdodávkách z Asie,“ shrnuje hlavní ekonom Patria Finance Jan Bureš.

Jenže to se teď mění. Řada podniků se potýká se zpožděním subdodávek, rostoucími cenami vstupů i výrazným zdražováním dopravy z Asie do Evropy. Automobilky, včetně Škody Auto, dočasně kvůli chybějícím dílům (většinou čipům) přerušily výrobu některých modelů.

Zranitelné firmy

Problémy s dodávkami se objevují ve více sektorech, ale v automobilovém průmyslu jsou nyní nejzávažnější. „Problémy v logistice budou snižovat výkonnost českého průmyslu, přesto věříme, že by se měl letos po loňském propadu vrátit opět k růstu. Vše ale záleží na rychlosti očkování,“ říká viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR Radek Špicar.

V krátké době jsou problémy s dodávkami podle Špicara těžko řešitelné. „V dlouhodobém horizontu by mohlo pomoci zkracování mezinárodních dodavatelských řetězců a návrat výroby zpět do Evropy, tedy blíže k finálním výrobcům. O tom teď kvůli zkušenosti s pandemií mnoho firem uvažuje,“ dodává Špicar.

„Firmy si uvědomují svoji zranitel-

nost při importu a exportu přes půlku světa a spoléhání se na staré postupy. Budeme řešit novou lokalizaci dodavatelů, ale také zvýšení stability našich exportních obchodních zastoupení na vzdálených trzích. Z toho budou nové podnikatelské příležitosti a investice podporující růst,“ říká majitel rodinné firmy Liko-s Libor Musil.

„Velmi negativně se projevuje i katastrofální nedostatek kontejnerů a astronomický růst cen za námořní dopravu. Termíny dodávek se v tuto chvíli potvrzují až na březien. I to bude mít významný vliv na letošní výsledky exportu,“ říká šéf ná-

rost,“ říká Borkovec. „Prodlužování epidemie zásadně každý den komplikuje oživení naší ekonomiky,“ říká Musil.

„První čtvrtletí bude velmi pravděpodobně ve znamení obnoveného poklesu HDP v mezikvartálním srovnání. K němu přispějí přetrvávající restriktivní opatření vlády pro oblast spotřeby i snížené výkony klíčových odvětví zpracovatelského průmyslu,“ říká hlavní ekonom UniCredit Bank Pavel Sobíšek. Podle něj překoná celoroční růst HDP jen stěží dvě procenta.

Podle Daňka k neznámým ohledně vývoje ekonomiky patří také obavy z nových mutací koronaviru. „A také stále zavřená škola, což zásadně omezuje disponibilní pracovní sílu. Není jasné, jak to bude s otevřením hranic, to nejen omezuje získávání nových zakázek, ale ovlivňuje to i včasnost dodávek výrobní i komponent. A negativně se může projevit i vyšší podpora v karanténě a nemocenské,“ říká Daněk.

Komu pomůže spotřeba

Na druhou stranu ani názory, že ekonomika by se mohla rychle rozjet, nejsou ojedinělé. Třeba šéf Partners Petr Borkovec očekává, že lidé se budou snažit dohnat odloženou spotřebu, až začne vláda otevírat dnes uzavřené sektory.

„I když teď mohou být čísla o vývoji ekonomiky špatná, nevidím důvody, proč by se celkové prostředí mělo vyvíjet špatně. Lidé do určité míry naplňují entuziasmus. Vidíme to konečnou i v našem byznosu. Poptávka je velká, lidé mají pení-

ze, chtějí investovat,“ říká Borkovec. Větší hrozbu podle něj představuje inflace.

Vyložené špatná nálada podle něj není ani na trhu práce. Zatímco v Česku se zatím drží nezaměstnanost kolem čtyř procent, jinde v Evropě dosahuje sedmi osmi procent. „I když některé sektory pandemie zasáhla dost negativně, celkově se o pracovní trh nebojím. Jsou sektory, kde pořád shánějí zaměstnance. A mnohde navíc kvůli uzavírání hranic přišli o pracovní sílu ze zahraničí. Kdo chce, práci najde,“ myslí si Borkovec.

Podle Musila, který je rovněž místopředsedou představenstva Asociace malých a středních podniků, však není možné spoléhat se na odloženou spotřebu. „Karanténní doba nás naučila šetřit a obejít se bez mnoha věcí. Ekonomika bude na prahu hluboké hospodářské krize a negativní denní zprávy budou lidi motivovat k úsporám,“ říká Musil. Pandemie může otevřít cestu k odklonu od filozofie spotřeby a okamžité dostupnosti jako tahou na ekonomiky.

„Lepší strategií je vytvořit investiční pobídky pro české podniky – malé, střední i velké – a navodit atmosféru vyzývající k růstu investic do modernizací výroby, technologického vybavení či environmentálních opatření. A vysvětlit majitelům firem, že vedle vylepšení jejich vlastní firmy spouštějí investici také oživení ekonomiky. Odhaduji, že české rodinné firmy jsou schopné proinvestovat 300 miliard korun za rok,“ dodává Musil.

Severní Irsko přestalo kontrolovat zboží do Británie

Severní Irsko přestalo ve dvou přístavech dočasně provádět kontroly zboží směřujícího do zbytku Británie. Úřady mají kvůli výhrůžkám o obavách o bezpečnost pracovníků. Prohlídky předpokládá takzvaný protokol o Severním Irsku, který je jedním ze základních kamenů brexitové dohody mezi Spojeným královstvím a Evropskou unií. Opatření je trnem v oku některých unionistů usilujících o co nejpevnější svazek Severního Irsku s Londýnem.

Severoírská vláda uvedla, že v pří-

stavech Belfast a Larne zastavila kvůli obavám o bezpečí zaměstnanců fyzické prohlídky zboží živočišného původu.

V okolí Larne severně od Belfastu se v poslední době objevily nápisy na zdech, které odsuzovaly pobrexiový vznik celní hranice v Irském moři. Některé z nich mířily na pracovníky přístavů, kteří provádějí kontroly. Zaměstnanci v uplynulých dnech rovněž hlásili podezřelé chování neznámých osob, které si zapisovaly poznávací značky jejich aut.

Policie v reakci na hrozby oznámila, že v přístavech zvýší svou přítomnost.

Starosta Larne Peter Johnston uvedl, že nápisy jsou „hluboce znepokojivé“ a že se ve společnosti odehrává „pozoruhodný nárůst napětí“. Poslanec severoírského parlamentu za probritskou Demokratickou unionistickou stranu (DUP) Ian Paisley mladší uvedl, že brexit narušil existující křehkou rovnováhu mezi jednotlivými komunitami.

Británii na konci loňského roku skončilo pobrexiové přechodné

Bezpečí zaměstnanců V přístavech Belfast a Larne byly zastaveny fyzické prohlídky zboží živočišného původu. Foto: ČTK

období, po němž byla součástí hospodářského prostoru EU. Zboží putující mezi EU a Británií už teď podléhá celním a veterinárním kontrolám.

Brexitová dohoda předpokládá, že kontrolováno bude i zboží mezi Severním Irskem a zbytkem Británie. Vyjednávací se v obavě z možného obnovení desítek let trvajícího severoírského konfliktu chtěli vyhnout situaci, kdy by mezi Irskem, jež je součástí EU, a britským Severním Irskem vznikla takzvaná tvrdá hranice. (ČTK)